

Nr 238.

Av herrar Sandegård och Norling, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande utsträckt tjänstgöringsskyldighet för musiklärare vid de allmänna läroverken m. m.

Genom kungörelse den 29 juni 1928 (nr 252) har Kungl. Maj:t fastställt undervisningsplaner för rikets allmänna läroverk. I samband därmed föreskrevs, att beträffande vissa ämnen, däribland musik, de fastställda planerna icke skulle följas, förrän särskild föreskrift därom framdeles lämnats. Kungl. skolöverstyrelsen och Kungl. Maj:t ha nu ansett »ögonblicket vara inne att giva musikundervisningen vid de allmänna läroverken en ställning, som motsvarar ämnets vikt». Bebådad i årets statsverksproposition, föreligger alltså i Kungl. Maj:ts proposition nr 86 en första framställning i detta viktiga ärende, sedan skolöverstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 december 1928 — med framhållande att det enligt överstyrelsens mening, för det succesiva genomförandet av de nya undervisningsplanerna för ämnet musik erfordrades även andra åtgärder än ökning av antalet undervisningstimmar — framlagt fråga angående vissa sådana åtgärder. Om vad i sådant avseende i omnämnda proposition föreslås, torde få hänvisas till propositionen. Enligt de nya kursplanerna skall undervisningen i musik i realskolan hava till uppgift att på grundval av folkskolans undervisning i ämnet bibringa samtliga lärjungar en elementär musikteoretisk allmänbildning samt tillvarataga och utveckla deras röster ävensom att giva de lärjungar, vilka härför äga erforderliga förutsättningar, utbildning av gehöret och grundläggande sångteknik jämte ett förråd av värdefulla sånger samt bibringa dem, som sådant önska, någon färdighet i instrumentalmusik. I den femåriga realskolan skall utbildningen av gehöret avse att möjliggöra självständig sång efter noter. Undervisningen i musik å *gymnasiet*, såväl det fyraåriga som det treåriga, skall hava till uppgift att på den i realskolan lagda grundvalen vidga lärjungarnas musikteoretiska allmänbildning samt att vidare utbilda deras förmåga av fysiologiskt riktig behandling av talrösten och av självständig sång efter noter, att öka deras förråd av värdefulla sånger ävensom att bibringa dem, som sådant önska, någon färdighet i instrumentalmusik. Målet för undervisningen i musik å *lycéet* sammanfaller med de för nämnda ämne i fyraårig realskola och å treårigt gymnasium angivna målen. Om man i likhet med departementschefen finner en lämpligt anordnad skolundervisning i musik utgöra ett av de verksamaste medlen för musikodlingens främjande i vårt land och icke vill bestrida, att denna undervisningsgren hittills fått intaga en ganska undanskjuten ställning, bör man

*Bihang till riksdagens protokoll 1929. 3 saml. 61 häft. (Nr 238—240.)*

givetvis intet ha att invända mot att åtgärder beslutas och vidtagas i syfte att giva även åt musikundervisningen en ställning vid dessa skolor, som motsvarar ämnets vikt. En oeftergivlig förutsättning härför torde emellertid vara, att det ökade antal undervisningstimmar, som härav betingas, för elevernas vidkommande kompenseras med *motsvarande minskning* av antalet undervisningstimmar för andra ämnen. I riksdagens skrivelse nr 262 år 1927 uttalas i fråga om skolarbetets inre gestaltning bl. a. »att åtskilliga av de åtgärder, vilka framhållits såsom önskvärda, skulle verksamt bidra till den förbättring av skolarbetet, som från så många håll påkallats och som torde vara oundgänglig, *därest det mål skall kunna uppnås, till vilket hela den nu föreslagna omorganisationen av det högre skolväsendet syftar.*» Bland sådana åtgärder hade i det föregående också angivits nödvändigheten av *minskat lärostoff* och *minskat antal läroämnen*. Härom torde alltså inom riksdagen knappast någon meningsskiljaktighet råda. Ett närmare studium av de nya undervisningsplanerna och de olika förslag till omsättande i verklighet av 1927 års stora skolreform, som därefter sett dagens ljus, giva tyvärr icke vid handen, att denna del av den beslutade reformens innebörd ernått tillbörligt beaktande. Som en förnyad anspråkslös opinionsyttring tillåta vi oss därför i detta sammanhang hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 86 i vad den avser utökning av antalet undervisningstimmar i musik vid de allmänna läroverken m. m.

Stockholm den 22 februari 1929.

*Karl Sandegård.*

*N. S. Norling.*